

Synode te houden in 1581, zooals blijkt uit het besluit der Middelburgsche Synode van 1581: „Als de Synodus Oecumenica vergaderd zal worden, zoo zal uit elke particuliere Synode één beschreven worden om *legatos ad synodum oecumenicam te deputeeren*” (Rutgers, *Acta van de Ned. Synode*, blz. 363, 364). Natuurlijk kan de Synode, die zeer wel wist, dat het oorspronkelijke plan om een Generale Confessie uit te geven op naam van alle Gereformeerde Kerken, vervallen was, niet verwacht hebben, dat de Paltsgraaf Casimir een oecumenische Synode saam roepen zou. Het is echter mogelijk, dat waar Salvard aan de Synode geschreven had over het nieuwe plan om een *Harmonia Cessionum* uit te geven, daarbij ook de wenschelijkheid heeft uitgesproken om deze *Harmonia* door een Oecumenische Synode te laten goedkeuren (Rutgers, t. a. p. blz. 364). Ik zou dit daaruit afleiden dat Salvard op het titelblad van deze door hem uitgegeven *Harmonia* drukken liet: *quae omnia Ecclesiarum Gallicarum et Belgicarum nomine, subiicuntur reliquarum omnium iudicio*. Hij wilde dus blijkbaar aan deze uitgave een kerkelijk karakter geven. In hoeverre hij echter het recht had op den titel te zeggen, dat de uitgave geschiedde uit naam van de Fransche en Nederlandsche kerken en haar dus een officieel karakter gaf, is moeilijk te zeggen. De Synode van Middelburg heeft alleen besloten, dat de Nederlandsche Confessie in deze *Harmonia* zou opgenomen worden en Salvard een gratuiteit toegevoegd van 72 k.g.g. Wat de Fransche kerken betreft heeft de Synode van Vitré haar approbatie verleend à cet excellent ouvrage de notre frère Monsieur Salvard en zelfs gelast daarvan een Fransche vertaling te maken (Aymon l.c. p. 167), maar deze Synode is eerst in 1583 gehouden en de *Harmonia* verscheen in 1581. Slechts in zooverre had Salvard recht dit op den titel te schrijven en ook in zijn praefatio te doen uitkomen, dat de uitgave hem opgedragen was door de predikanten te Genève als uit den brief van Danaeus aan Zanchius 2 Mei 1580 blijkt, dat de „Fransche broeders” het plan hadden geopperd om zulk een *Harmonia Cessionum* uit te geven. Wat de andere broeders aangaat, zooals hij zelf schrijft in zijn Praefatio, had hij geen tijd gehad hun de *Harmonia* toe te zenden of het plan er toe met hen te bespreken (p. 14).

²⁹⁾ Zie voor dit plan, dat Danaeus aan Zanchius meedeelde, zijn brief van 2 Mei 1580 in Zanchius *Epistol. libri* p. 198 en den brief van de Zurichers bij Hospianus l. c. p. 92. Dat het voor Zanchius minder aangenaam was aldus zijn arbeid op zij te zien geschoven en Danaeus daarom zijn verontschuldiging hem aanbiedt, spreekt van zelf. Wat Fr. W. Cuno in zijn *Daniel Tossanus der Aeltere* schrijft blz. 121, dat de idee van Zanchius zelf was uitgegaan om niet een nieuwe Confessie op te stellen, maar de harmonie van de verschillende Confessies in het licht te stellen en dat wat door hem reeds geleverd was, daartoe de beste grondslag zou zijn, is daarom even onjuist als dat volgens hem tot het plan om een nieuwe gemeenschappelijke Confessie op te stellen eerst